

Upute za izradu troškovnika:

Troškovnici trebaju biti izrađeni grupirano po vrstama radova. Stavkama troškovnika potrebno je detaljno i jasno opisati sve postupke izvođenja svih radova, nabavku materijala, vrstu i kvalitetu materijala, količine radova, opremu i sustave koji su obuhvaćeni projektom dokumentacijom. Troškovnici moraju biti izrađeni u skladu s važećim propisima te obavezno sa Zakonom o javnoj nabavi (NN 120/16). Čelije u koje se upisuju jedinične cijene ne smiju biti zaključane te iste treba prilikom formatiranja ostaviti otključane. Isto se odnosi i na sve ostale čelije u koje ponuditelji trebaju upisivati tekst. Troškovnik se predaje bez postavljene lozinke za zaštitu listova odnosno radne knjige jer istu postavlja naručitelj.

Stavke Troškovnika u cijelosti trebaju biti harmonizirane sa projektom dokumentacijom.

Kvaliteta i vrsta predviđenih materijala, opreme i sustava treba odgovarati propisanim standardnim uvjetima kvalitete za prostore predviđene namjene.

Troškovnik koji se izrađuje u elektroničkom obliku izrađuje se u EXCEL datoteci na više radnih listova. Format navedenog radnog lista je takav da se može ispisati na uspravnoj stranici 1 širine koja odgovara formatu A4, dok visina može varirati s obzirom na količinu redaka Troškovnika.

Troškovnik treba biti formatiran na sljedeći prihvatljiv način:

- Stupac OPIS: širina kolone 395 do 400 točaka (*piksela*, pix), dok visina retka može varirati obzirom na količinu teksta, uz obavezno uključenu funkciju Prelomi tekst. Ukoliko OPIS prelazi 255 karaktera poželjno je da se podijeli na više redova na način da je u svakom redu maksimalno 255 karaktera što osigurava lakše kretanje radnim listom te kompatibilnost s starijim verzijama programa.
- Stupac JEDINIČNA MJERA (ili JM) mora definirati jediničnu mjeru koja se traži opisom, s time da su prihvatljive sljedeće jedinične mjere: komad, metar, metar kvadratni, metar kubni, kilogram, komplet. Dozvoljeni način korištenja skraćenica je: kom, m, m², m³, kg, kompl. Nije dozvoljeno korištenje više skraćenica za istu vrste jedinične mjere (npr. komplet = kompl., a ne KOMPL, komp, komple, ni druge izvedenice).
- Stupac KOLIČINA mora biti formatirana na brojčani format sa dvije decimale i razdjelnikom tisućica.
- Stupac UKUPNO mora biti formatirana na brojčani format sa dvije decimale i razdjelnikom tisućica.

Na zasebnom listu u istoj EXCEL datoteci, ali na drugom radnom listu, potrebno je izraditi Rekapitulaciju po svim vrstama radova.

Stupac u kojem se nalaze vrijednosti rekapituliranih radova također je formatiran na brojčani format sa dvije decimale i razdjelnikom tisućica, na način da je taj radni list formatiran kao 1 stranica širine formata A4 i 1 stranica visine formata A4 u uspravnom formatu.

Uvjeti nediskriminirajućeg opisa pri izradi tehničkih specifikacija

Naručitelj zahtjeva da je razina razrađenosti Troškovnika napravljena na način da isti:

- mora omogućiti jednak pristup svim ponuditeljima u postupku javne nabave radova koji će biti proveden, te ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka budućem nadmetanju;
- mora biti dovoljno precizan za sve ponuditelje u postupku javne nabave radova koji će biti proveden da svi ponuditelji dobe jasnu predodžbu o predmetu nabave sa pretpostavkom sukladnosti sa izvedbenim i funkcionalnim zahtjevima iz prethodno dostavljene projektne dokumentacije;

Prilikom izrade tehničkih specifikacija u stavkama odnosno pozicijama troškovnika potrebno je poštivati odredbe članaka 205. do 213. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16), koji se odnose na opis predmeta

nabave i tehničke specifikacije (dio drugi, Sklapanje ugovora o javnoj nabavi za javne naručitelje, glava III. Provedba postupka, Poglavlje 2., Odjeljak D, Pododjeljak 1., 2., 3. i 4.) .

Tehničke specifikacije formuliraju se uz poštivanje obveznih nacionalnih tehničkih pravila, pod uvjetom da su u skladu s pravom Europske unije, na sljedeći način:

- 1) u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva,
- 2) upućivanjem na norme / europska tehnička odobrenja / zajedničke tehničke specifikacije /druge tehničke referentne sustave,
- 3) u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva s upućivanjem na norme / europska tehnička odobrenja / zajedničke tehničke specifikacije /druge tehničke referentne sustave
- 4) upućivanjem na za određene karakteristike te upućivanjem na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve za ostale karakteristike.

Formuliranje tehničkih specifikacija u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva:

- Kao prikladno sredstvo dokazivanja može se koristiti: izvješće o testiranju od tijela za ocjenu sukladnosti, potvrda koju izdaje takvo tijelo kao dokazno sredstvo sukladnosti sa zahtjevima ili kriterijima utvrđenim u tehničkim specifikacijama, tehnička dokumentacija proizvođača (katalog) ako gospodarski subjekt nije imao pristup izvješću o testiranju ili potvrdi ili ih nije mogao ishoditi u zadanom roku, pod uvjetom da nedostatak pristupa nije uzrokovan njegovim postupanjem.

Formuliranje tehničkih specifikacija upućivanjem na norme:

- uz obavezno poštivanje redoslijeda normi iz članka 209. točke 2. ZJN 2016 (1. nacionalne norme kojima su prihvaćene europske norme, 2. europska tehnička odobrenja, 3. zajedničke tehničke specifikacije, 4. međunarodne norme, 5. druge tehničke referentne sustave koje su utvrdila europska normizacijska tijela),
- ako bilo koja od prethodnih ne postoji, upućivanjem na nacionalne norme, nacionalna tehnička odobrenja ili nacionalne tehničke specifikacije pri čemu svako upućivanje mora bit popraćeno izrazom „ILI JEDNAKOVRIJEDNO“.

UPUĆIVANJE NA ODREĐENU MARKU/TIP/PROIZVOD JE IZNIMKA, A NE PRAVILO.

Tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključenja određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravdano predmetom nabave. Upućivanje je **IZNIMNO** dopušteno ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati sukladno članku 209. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16), pri čemu takva uputa mora biti popraćena izrazom »ili jednakovrijedno«.

Ukoliko projektant ipak koristi mogućnost upućivanja na određenu marku, tip, zaštitni znak i sl., obvezan je u dokumentaciji o nabavi navesti kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave, sukladno članku 210. stavku 3. ZJN 2016.

Kao dokaz jednakovrijednosti, ovisno o proizvodu, projektant može definirati dostavu tehničke dokumentacije o proizvodu - kataloga s tehničkim karakteristikama, atesta, normi, certifikata, sukladnosti i sl., iz kojih je moguća i vidljiva usporedba te nedvojbeno ocjena jednakovrijednosti.

Detaljniji zahtjevi u vezi načina specificiranja troškovničkih stavki

Tehničke specifikacije i opisi troškovničkih stavki moraju biti izrađeni kako slijedi:

- Nije dozvoljeno korištenje naziva robnih marki, kao ni korištenje zaštićenih imena poput "inox", "stiropor", itd.

- Kraj numeričkih tehničkih podataka u specifikacijama stavki smisljeno ubaciti "min", "max", "od-do", "+/- X %". Stavke u kojima su svi podaci određeni vrlo precizno tretiraju se kao stavke s napisanom robnom markom jer se podrazumijeva da su prepisani iz kataloga određenog proizvođača i prema tome drugi proizvođači ne mogu isporučiti predmet nabave s točno tako precizirano specificiranom kombinacijom tehničkih podataka.
- Iza navođenja svake norme, standarda i sl. treba stajati navod o jednakovrijednosti. To znači da iza navođenja SVAKE NORME u SVAKOJ TROŠKOVNIČKOJ STAVCI treba stajati tekst "(ili jednakovrijedno)", "(ili jednakovrijedni standard osiguranja kvalitete)", i sl. Ako se dakle u jednoj rečenici ili stavci navodi više normi, to znači da IZA SVAKE NORME treba stajati ovakav navod.
- Pri određivanju vrijednosti ne smijete koristiti "cca", "oko", "pribl.", "otprilike", "aproksimativno", "eventualno" i sl. Umjesto toga koristite "od-do", "min", "max", "+/- X %".
- Troškovničke stavke ne smiju imati crte odnosno prazni prostor za upisivanje nudenog konkretnog materijala, opreme i drugih proizvoda. Izvođač će sukladnost sa specifikacijama morati dokazati atestima, teh. listovima i ostalom dokaznom dokumentacijom.
- Nije dozvoljeno određivanje detalja u vezi odlagališta (deponija) kao što su uključena kilometraža do prvog odlagališta, karakterizaciju tipa "prijevoz na gradsko odlagalište", i sl. Ovakav način predstavlja ograničavanje ponuditelja na samo određena odlagališta.
- Nije dozvoljeno korištenje neodređene opise kvalitete kao što su "prva klasa", "kvalitetno"; razinu tražene kvalitete mora se odrediti opisnom i numeričkom specifikacijom.
- Za ukazivanje na kvalitetu robe ne smije se koristiti usporedbu tipa (primjer) "roba minimalne nabavne cijene X kn/m²". Kvaliteta se mora odrediti opisnom i numeričkom specifikacijom.
- Stavka čiji su predmet nepredviđeni radovi ili su takvi radovi određeni kao postotak ukupne vrijednosti osnovnih radova ne može biti dio troškovnika.
- Navode tipa "Nije dozvoljena upotreba materijala različitih proizvođača" ili ""Svi materijali i oprema moraju biti od istog proizvođača"" ili slično IZBACITI IZ STAVKE TROŠKOVNIKA. OVAKAV NAVOD ZNAČI OGRANIČAVANJE TRŽIŠNOG NATJECANJA i ne smije biti korišten ni u kom slučaju!
  - U slučajevima u kojima je to zbog tehničkih rješenja opravdano, tada to treba dobro argumentirati u samoj stavci.
- Izbaciti navode tipa "po izboru projektanta", "po izboru naručitelja" i sl. Ovo znači neodređenu specifikaciju, što vodi do neusporedivosti ponuda. Umjesto toga predmet stavke odrediti opisnom i numeričkom specifikacijom.
- Iza svakog navođenja RAL izraza, čak iako je bez oznake, obavezno navesti "ili jednakovrijedni standard osiguranja kvalitete".
- Za stupnjeve zaštite tipa IP___ i IK___ treba navesti prema kojem standardu/normi su navedeni te staviti izraz jednakovrijednosti. U sljedećem retku je primjer takvog navođenja (točne IP i IK oznake umetnite prema potrebi): Stupanj zaštite svjetiljke - najmanje IP___ prema IEC 60529 standardu odnosno HRN EN 60529 normi ili jednakovrijednom stupnju zaštite, najmanje IK___ prema IEC 62262 standardu odnosno HRN EN 62262 normi ili jednakovrijednom stupnju zaštite.